

PhDr. Peter Bednár, CSc., Archeologický ústav SAV, v. v. i., Akademická 2, 949 21 Nitra

Posudok diplomovej práce

Autor: Bc. Petra Solárová

Názov: Stredoveké a novoveké krypty na území Čiech, Moravy a Slovenska

Rozsah: 54 str. text, 12 str. použitá literatúra a pramene, 8 str. katalóg, 10+1 obr. a popis k obrázkom

Diplomantka sa vo svojej práci pokúsila spracovať krypty a hrobky v stredovekých a novovekých kostoloch a kaplnkách na území Čiech, Moravy, Sliezska a Slovenska. Ide o aktuálnu tému, ku ktorej v posledných rokoch vďaka početným archeologickým výskumom v sakrálnych stavbách pribudlo veľké množstvo prameňov. Je treba oceniť snahu autorky spracovať túto tému v na uvedenom území.

Pri spracovaní práce diplomantka preukázala dobrý prehľad v problematike a v publikačných výstupoch, ktoré k uvedenej téme vznikli. Svedčí o tom rozsah použitej literatúry a prameňov. Orientuje sa aj v základnej metodike výskumu týchto priestorov. Oceniť treba aj námahu, ktorú si dala pri zhromažďovaní prameňov hmotnej povahy.

Žiaľ predložená práca má aj viacero nedostatkov. Autorka na začiatku nedefinuje metodiku svojej práce, najmä výber lokalít, s ktorými sa v diplomovej práci zaoberala. Uvedomujem si nejasnú terminológiu a často nesprávne použitie pojmu krypta v odbornej literatúre, na čo autorka upozorňuje. Vo svojej práci však túto problematiku, ktorú naznačila v 4. kapitole, ďalej nerozpracovala.

Domnievam sa, že autorka sa mala pokúsiť o preklad a charakteristiku nemeckej terminológie a vyjadriť sa, do akej miery sa dajú aplikovať doterajšie nemecké, talianske a francúzske typológie na sledované územie. Uvádza tvrdenie (pravdepodobne prevzaté), že nie je potrebný preklad nemeckých termínov, no v kapitole 5.1 Stavebný vývoj pracuje s preloženými termínmi jednotlivých typov krypt.

Za drobný nedostatok považujem nie celkom presnú terminológiu. Pojmy ranostredoveký, ranorománsky nie sú spisovné a mali by byť nahradené pojmi včasnostredoveký, včasnorománsky V kapitole 4. Funkcia používa termín ranoarpádovská architektúra. Tento termín je správny iba v uhorskom prostredí. Autorka však spracúva aj české prostredie. V tomto kontexte by sa hodil skôr pojem „včasnorománska/staršia románska“ alebo „včasnoarpádovská a včasnopřemyslovská architektúra“. Nesprávne je označovaný aj chronologický vývoj architektúr - tu používa pojem „stupeň“ (Prvý stavebný stupeň bol datovaný po roku 993 a druhý bol spojený s písomnými prameňmi o budovaní nového chrámu v roku 1045 (s. 26),.....; „...myšlienka V. Píša o dvoch stavebných stupňoch...“. Za vhodnejšie by som považoval použitie zaužívaného označenia „stavebná fáza“.

Za vážny nedostatok predloženej diplomovej práce považujem to, že podstatná časť práce, kapitola 6 je spracovaná nesystematicky a nekompletne. Zvlášť výrazné je to najmä v kapitole 6.3 Krypty ako pohrebný priestor. Táto časť, ktorá by mala tvoriť jadro práce pôsobí chaotickým dojmom. Diplomantka zozbierala značné množstvo prameňov – chýba im však systém a zhodnotenie. Informačný potenciál autorka nevyužila dostatočne. Obmedzila sa

iba na zopakovanie prevzatých publikovaných informácie. Úplne tu absentuje tvorivý kritický a hodnotiaci pohľad diplomantky. Nepokúsila sa o systemizáciu hrobiek, neuvádza stavebný typ, typy vstupov, rozmery, nie pri všetkých uvádza datovanie výstavby a pod. Za vážny nedostatok považujem, že autorka nevyužíva aspoň publikované grafické pramene. Súpis nie je kompletný. Nejasný je aj systém tvorby katalógu. Na prvý pohľad je nekompletný.

Je potrebné oceniť námahu a množstvo práce, ktorú autorka vložila do štúdia problematiky a zhromažďovania prameňov k téme. Žiaľ tento potenciál nevyužila pri písaní práce. Domnievam sa, že by bolo škoda uvedený potenciál nevyužiť. Z tohto dôvodu navrhujem prácu vrátiť na dopracovanie a predložiť na opätovnú obhajobu.

Navrhovaná známka: neprospela

Nitra, 27. 8. 2018

Peter Bednár

